

MŪSU! PASTOGĖ

BIBLIOTEKA

Larch

Australian Lithuanian Weekly
Registered by Australia Post Publication No NBH 0698

Kaina / Price 60 c. 21.1.1984 Nr. 3 (1875)

XXXVI-metai

AR SUSITARS?

JAV — SOVIETŲ SAJUNGOS PASITARIMAI ŽENEVOJE

Pereitą savaitę įvykę pasitarimai tarp JAV valst. sekr. Shultz ir Sovietų Sajungos užs. reik. ministro Gromyko pasibaigė susitarimu grįžtanti prie nusiginklavimo derybų stalo.

Nors Sovietų spauda ir radijas ši susitarimą vaizduoja kaip laimėjimą jų diplomatių, tai yra visiškas paneidimas jų daugiau kaip prieš metus pastatyti salygų grįžimui prie derybų stalo. Tuo laiku nutraukdami nusiginklavimo derybas jie pareiškė, kad negrįš, kol JAV ir NATO valstybės nesustabdys išdėstymo cruise ir Pershing II raketų Europoje, nukreiptų prieš Sov. Sajungą. Vėliau prie to jie dar priėdo sustabdyti tolimesnių tyrinėjimų, vedančių prie antiraketinių satelitų paleidimo, taip vadinamo "žvaigždžių karo" ginklų pagaminimo. Jie sutiko derėtis ne tik negavę jokių amerikiečių pažadų, bet ir savo "taikos" propaganda nepavykus suskaldyti NATO narių vienigungumo.

Buvusio prez. Carter'io administracijos valstybės saugumo patarėjas Zbigniew Brzezinski nuomone šis Sovietų diplomatijos nepasisekimas yra rezultatas Gromyko vadovaujančios užsienio reikalų politikos. To nepaisant, Gromyko vistiek pasilieka savo vietoje dėl "Kremliaus geriatrų konspiracijos užmaskuot" jo nesekmę, kad ji nebūtų primesta jiems visiems.

Brzezinski mano, kad tik po Brežnev'o mirties 1982 metais Gromyko perėmė pilną Kremliaus užs. politikos kontrolę. Jo sprendimu Sovie-

tams per paskutinius porą metų veidant Vakarus bauginančią politiką, pastarieji visiškai nenusigando, o JAV, vadovaujamos prez. Reagan'o, i bauginimus atsakė padidinimu karinio biudžeto ir tyrinėjimu nauju ginklu.

Tai nereiškia, kad Kremliaus vadai nuoširdžiai nori atsiekti nusiginklavimo. Ju sutikimas derėtis galima interpretuoti prispažinimui, kad jie nustojo forumo, kuri galėtų naudoti paveikimui viešosios Vakaru nuomonės. Galimas dalykas, kad per dabar vykstančią Varšuvos pakto konferenciją bus stengiamasi padaryti viešą pasiūlymą, kurie Vakaruose iš prigesusių žarių atpūstų "nereikia daugiau atominių raketų" protestu ugnelę.

Tie pasiūlymai gali būti formoje moratorium ir užsaldymu įvairiu ginklu ar sistemų, su kuriais turėtų sutikti amerikiečiai, irodymui ju geros valios. Tuo tarpu per tik pasibaigusius pasitarimus Gromyko atmetė Shultz'o pasiūlymą nustatyti datą ir vietą būsimoms nusiginklavimo deryboms.

Sekr. Shultz'o patarėjas Paul Nitze, kuris buvo vienas iš derybininkų sovietų nutrauktuose 1983 m. nusiginklavimo pasitarimuose, i žurnalistų klausimus ar JAV sustabdyti "žvaigždžių karo" ginklų tyrinėjimus? ar bus vykdomas moratoriumi antisatelinių ginklų? ar bus sustabdytas išdėstymas nauju NATO raketų? atsakė ne.

Pradini kai kurių politinių komentatorių entuziazmas jau pradedė atšalti ir manoma, kad derybos, jei ir kada jos įvyks, bus sunkios ir ilgos.

VI PL JAUNIMO KONGRESAS

Australijoje už trių metų įvykstančio VI-jo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso Org.kom. sudaro:

Pirmininkas H. Antanaitis, 4 Robert St., N. Balwyn, Vic., 3104. Tel. (03) 857 7248

I Vicepirm.: A. Stepanienė, 5 Bonwick St., Garran, A.C.T., 2605. Tel. (062) 82 4013

II Vicepirm. B. Prašmutaitė, 7 McGregor St., E. Malvern, Vic., 3145. Tel. (03) 211 3775

Ryšininkė A. Butkutė, 69 Heller St., W. Brunswick, Vic., 3055. Tel. (03) 387 3161

Iždininkas A. Rakstelis, 26 Jacqueline Rd., Mount Waverley, Vic., 3149. Tel. (03) 232 6208

Sekr. B. Kymantienė, 110 Creswick St., Footscray, Vic., 3011. Tel. (03) 689 1248

Atskiroms Kongreso ruošos sritims yra sudarytos komisijos, kurių pirmininkai yra:

Spaudos - informacijos G. Žemkalnis, 24 Hedge End Rd., Mit. am, Vic. 3132. Tel. (03) 874 4494

Finansų telkimo (laik.) N. Jokubaitis, tel. (03) 848 7754

Parengimų ruošos P. Kružas, tel. (03) 417 3040

Techniškų darbų A. Milvydas, tel. (03) 848 8908

Transporto R. Skeivys, tel. (03) 857 8211

Studijų dienų programos A. Stepanas, tel. (062) 824013

Stovyklos programos B. Prašmutaitė, tel. (03) 211 3775

Stovyklos techninės ruošos E. Baltutis, tel. (03) 375 3950

Uždarymo Linas Kubilius. Tel. (08) 276 1693

Registracijos (laik.) D. Jokubaitienė, tel. (03) 398 4607

Parodų (laik.) M. Vaitiekūnaitė, tel. (03) 379 2325

UŽSIENIO SPAUDOJE

AVARIJA SIBIRE

Pranešama, kad gruodžio viduryje įvykus sprogimui požeminiame ginklu fabrike, esančiame prie Leninsk-Kuznecki miesto, netoli Tomsko vakariname Sibire, žuvo keli šimtai žmonių.

Sprogimo priežastys nežinomas. Tuoj po sprogimo visa apylinkė buvo apsupta kariuomenės ir KGB dalinių.

Ginklu fabrikas buvo senoje anglų kasykloje.

Tai antra didelė avariija Sovietų Sajungoje per septynis mėnesius. Gegužės 13 d. Severomorske, prie Barenco jūros, įvykusiam sprogmenų sandėlio sprogime žuvo 200 žmonių.

TEISMAS LENKIJOJE

Laikė Torun mieste, Lenkiijoje, vykstančio teismo paaiškėjo, kad kun. Popieluszko pagrobimas ir nužudymas nebuvo vien atskirų Lenkijos saugumo narių uolumas, bet iš aukščiau planuota operacija.

Apkaltintas kapitonas ir du saumono leitenantai davė parodymus, kad be jų apie Popieluszko pagrobimą žinojo saugumo pulkininkas ir galbūt net viceministras.

Popieluszko šeimos pasamdytų advokatų baimė, kad teismas vietoje teisimo trijų apkaltintų gali pasidaryti teismu nužudytojo kunigo, pradėjo pasitvirtinti, kai vienos kaltinamu, su teisėjo pagelbą už viską pradėjo kaltinti dvasiškią, sakydamas, kad vysk. Tokarczuk laikė karo kooperavo su naciais, kad Wroclavo vyskupas slėpė Solidarity pinigus ir, kad dvasiškija elgėsi nemoraliai.

ŠALČIAI EUROPOJE

Sausio 8 d. Vakarų Europa buvo sukaustyta gilių šalčių, atpūstu iš Sibiro ateinančių vėju. Sniegas padengė Romą, Paryžių, Rivierą, didelę dalį pietinės Italijos ir beveik visas šiaurinę Europą. Romoje ir Paryžiuje temperatūra nukrito iki -12°C, Vienoje ir Briuselyje iki -20°C, kai kuriose Prancūzijos vietovėse -32°C, o šiaurinėje Suomijoje buvo -40°C.

SOVIETŲ KREISERIS RAMIAJAME VANDENYNE

Vakariečių kariniai šaltiniai praneša, kad Sovietų Ramiojo vandenyno karo laivynas padidės i ji pasiunčiant naują 24,000 tonų atominių linijinių kreiseri "Frunze", kuris yra dvigubai didesnis už naujausius JAV kreiserius Ramiajame vandenyne.

GAISRAI VIKTORIJOJE

Užėjus karšto oro bangai ir temperatūrai siekiant +40°C, Viktorija šimt vėl kentėja nuo pievų ir mišku gaisrų.

Jau žuvo 3 žmonės: senelis su dviem anūkais, kuriuos ugnis pasigavo bėgant iš ugnies grasinamo namo į tvenkinį.

Namas nesydegė.

LONDONO "TIME" PABREZIA PABALTJO RADISO PROGRAMŲ PERKELIMO SVARBA

Įtakingasis Londono dienraštis The Times spalio 15 d. išspausdino vedamąjį, pavadinčią "Transliacijos į Pavergtas Tautas" (Broadcasting to Captive Nations), kuriame pabrėžiama Pabaltijo programų perkėlimo į Laisvos Europos Radiją politinė reikšmė. Nors šis žingsnis, anot Times, gali atrodyti "nedaugiau kaip eilinis administracinis pakeitimas", jis "reikšmingai paveiks JAV — Sovietų santykius".

The Times primena, jog Pabaltijo valstybės buvo nepriklasomos ir Vakarai nepripažino, kad jų jėga įvykdytas ijungimas į SSRS-ą yra teisėtas: "Maskva jas valdo de facto, bet de jure jos turėtų būti nepriklasomos šalyms".

Pasak Londono dienraščio, Laisvės ir Laisvos Europos radių administratorius puola ne tiktais Maskva; juos dažnai iš Vašingtono kritikuojant žurnalystai ir politikai. Kai kurie ju pažejos, ar Pabaltijo programų perkėlimas tikrai buvo išmintingas žingsnis. Pokarinės Stalino politikos pasėkoje, "kai kurios išvaduotos teritorijos buvo įjungtos į SSRS-ą, o kiti kraštai buvo paversti liaudies demokratijomis" - tuo būdu buvo dirbtinai perskirti Ryti ir Vakarai, rytų ir vidurio Europos gyventojai". Tačiau bet kuris bandymas pakritikuoti dabartines politines demarkacijos linijas Maskvos dominuojamose srityse neabejotinai išsauks Kremliaus kaltinimus, kad Vašingtonas vėl nori paremti "sovietinės imperijos ardymą".

The Times rašo, kad praėjusio mėnesio pilnatiess posėdyje LKP vadovas Petr (sic!) Griškevičius reikalavo aktyviai kovoti prieš "buržuazinė ideologija, preities atgyvenas ir 'vietinius religinius ekstremitus'." Jis taip pat reikalavo pagerinti švietimą "internacionalizmo dvasioje" - "lygiai toks pat terminas, kuri naudojo Afganistano okupacijai paaikiinti".

"Jei Vakarai nori įtikinti Maskvą, kad ji sustabdytu savo ekspansiją", rašo The Times, "gyvybiškai svarbu parodyti, kad prieš daugiau kaip 40 metų įvykdita brutaliai okupacija néra pamiršta ir néra laikoma teisėta. Muencheno stocių direktoriai netikta truputį pakeitė savo administracinių struktūrą, jie pasiuntė reikšmingą simpatijos ir padrašinimo žodį tautom, kurios narsiai tau soja savo palikimą prieš visas svečiuos ateistinio režimo pastangas".

(ELTA)

PAGELBA AFGANISTANUI

"Washington Post" žiniomis, JAV Centrinė žvalgybos organizacija (CIA) šiaisiai finansiniais metais Afganistano kovotojams prieš Sovietų Sajungos invaziją suteikė 300 mil vertės pagelbą.

KALBOS KILMĖ

Albertas Zubras

Tėsinys

Tuo modeliu naujausiais laikais vokiečių kalba (ide šeimošnarė) yra dariusi ir tebesidaro savo sudėtinius žodžius: Uebergangszeitalter - pereinamasis amžius, Fahrplanmessigesantreffen - atvykimas pagal tvarka- raštį. Semitu kalbų šeima (arabų, senųjų egiptiečių, finikiečių, babiloniečių, hebrajų, aramajų, kanadiečių) gramatiniu požiūriu artimos fleksinėms ide kalboms, bet neturi ar neat- sekama etimologinė giminystė. Jezus Nazarietis kalbėjo aramajų kalba. Senojo testamente didžioji dalis rašyta hebrajų kalba, Naujojo testamente Mato evangelija aramajų kalba, kitos trys graikų. Pasaulio kalbų giminystei bei etimologijai ištirti, išskyrus ide šeimą, dar nedaug padaryta.

Kalbotyros moksle ilgalaiką vyrauto istorinis lyginamasis metodas. Jis kilo gilinantis į indoeuropiečių kalbinės šeimos giminystę, tu kalbų istorinę raidą iki bandymo atkurti šios šeimos prokalbę. Tos mokyklos pradininkai buvo anglas W Jones (1746-1794), danas R. Rask (1787-1832), vokiečiai P. Bopp (1791-1867), A. Pott (1802-1887) ir austras A. Schleicher (1821-1868). Greta lotynų ir graikų kalbų susidomėta sanskritu ir ižvelgta jo giminystė su europinėmis kalbomis. Dėmesys nukrypo į gyvasias baltų kalbas, ypač į lietuvių. Vokiečių mokslininkas J. Grimm (1785-1863) apie lietuvių kalbą rašė: "Lietuvių kalba pasižymi senoviškumu bei formų turtungumu, ir vargu ar yra kita kalba Europoje, kuri būtų tiek artima sanskritui" (Citata iš A. Sabaliausko "Lietuvių kalbos tyrinėjimo istorija", Vilnius, 1979, p. 51, išsi- versta iš J. Grimm "Geschichte der deutschen Sprache", Leipzig, 1868). A. Schleicher buvo net nuva-

žavęs į Karaliaučiaus sritį mokyti lietuvių kalbos. Paraše vokiškai lietuvių kalbos gramatiką "Litauische Grammatik", kuri buvo išleista Prahoje 1856 m. Ir taip to istorinio lyginamojo kalbotyros metodo laikais XIX a. lietuvių kalba pasidėrė būtinės dalykas pasaulio kalbininkams, imta dėstyti daugelyje Europos universitetų. Visa tai padėjo lietuvių tautiniam atbudiui. Lyginant kalbas bei jų žodžius, žmogui pagilejo žodžio turinys, jojo prasmė. Siandien mūsų ivardžiu varojamas pats yra kilęs iš ankstesnio daiktavardžio patis, reiškusio vyra, šeimininką. Žmonos prasmei ir dabar tebevartojama pati. Tos pat šaknies lotynų kalbos žodis potis (turtinas, galingas), graiku potis (žmonas vyras), lotynų pat-er (tėvas), vokiečių tos pat prasmės Vater, anglų father. Išvedama, kad indoeuropiečių prokalbėje buvęs žodis "petis", reiškia vyra šeimininką. Toji pati šaknis mūsų dviejų šaknų žodyje viešpats - valdovas. Sužinome, kad lotynų jocus yra tas pats, kas mūsų juokas.

Su prancūzu kilmės šveicaru F. de Saussure (1853-1913), profesoriavusiu Ženevoje, kalbotyreje iškilo sinchroninis priėjimas prie kalbų. I kalbų pažiūrėta kaip igyvą visumą bei dabarties aprašką, bet nepaneigiant ir istorinės ižvalgos. Savo veikalose Saussure operavo lietuvių kalbos duomenimis, tyre lietuvių kalbos kirčiavimą ir suformulavo lietuvių kalbos akcentologijos dėsnį: "Tam tikru metu prieš dialektini susiskaldymą kirtis kėlēsi paprastai vienu skiemenu i priekį, jeigu jis buvo tvirtagė priegaidė turinčiam skiemene, o sekantis skie muo turėjo tvirtapradę priegaidę". Šio žymaus mokslininko yra eilė straipsniu ir apybraižu apie lietuvių kalbą". "Cours di

linguistique generale" (Geneva, 1916) jis sako, kad XVI a. lietuvių kalbos paminklai patiekia indoeuropiečių prokalbės vaizdą tiek, kiek tą ištengia III a. pr. Kr. lotynų kalbos paminklai.

Saussure posūkis kalbotyreje davė pagrindo susikurti struktualistinėi mokyklai, kurios pagrindinis dėmesys kalbos sandarai bei vidinei struktūrai. Lygiagrečiai XIX a. pabaigoje pasirodė semantinė mokykla - kalbinių simboliu bei kalbinio prasmingumo, sintaksės logiškumo mokslas. Tarp mūsiškių to atstovas yra prof. A. Greimas, dėstas Paryžiuje.

Kiek mūsų kalba turi žodžių? Ta sužinosime, kai bus užbaigtas leisti didysis lietuvių kalbos žodynas. Iki šiol yra atspausta 12 tomų. Jį pradėjo redaguoti K. Büga, vėliau tėsė J. Balčikonis, dabar naujosios kartos kalbininkai. J. Balčikonis yra kartą prasitaręs apybraižos autoriu, kad žodynas turės apie 500.000 žodžių. Išskaitant visas išvestines formas, termiškumas, visas senienas ir barbarizmus, atrodo, nebus tai perdėjimas. Kalbininkai priskaičiuoja vien tik motinai 66 mažybių, tarmines, bei šiaip išvestines formas. Didysis anglų Oxfordo žodynas turi apie 600.000 žodžių. Dabar tėsė lietuvių kalbos žodynas (antroji laida Vilniuje, 1972 m.) turi apie 60.000 žodžių. Nėra tai vien tik bendrinės bei rašemosios kalbos žodynas, nes jame yra ir tik tarmėse vartoju žodžių. Nėra tačiau žemės vardo, barbarizmu, kalbinių senienų, tik labai mažai išvestinių formų. Ne visi žmonės žino bei vartoja vienodą žodžių skaičių. Paprastai mažai apskaitės žmogus kasdieniniam reikaliu verčiasi su kelias tūkstančiais. Anglu rašytojas Shakespeare savo raštuose vartojo apie 50.000 žodžių. Iš mūsų rašytojų, turbūt, žodingiausias bus buvęs Vaižgantas.

Kūdikystės bei vaikystės

kalbą vadiname motinos kalba. Normaliose salygose tik su ja žmogus gali atverti įvairiaspalvius jausmų niuansus, tik ja kalbėdamas žmogus pajaučia sieloje palengvėjimą, nes atsiveria slapčiausios, net žmogui nežinomas dvasinės užtvankos. Tuo keliu gydimui išskalbėjimu naudojasi psichoanalitikai. Išmokinės kalbos labai reikšminga emigracijoje, komercijos, mokslo reikalams, apskritai tarptautiniam bendravimui. Išmokinės kalbos tačiau niekad neteikia tos šilumos dvasiai, kaip tai geba kūdikystėje pasisavintoji motinos kalba. Išeivijoje tarp imigrantų jaunojoj kartoj krašto kalba paprastai nustebia motinos kalbą. Tas vyksta net tokiose etninėse grupėse, kurios turi išskirtinius religinius (žydai, arabai), ar tamprius gentinius (italai, grakai) jungiamuosius ryšius. Lietuvių išeiviu etninės tapatybės išlikimas yra atsirėmęs beveik išsimtinai kalbos faktoriaus ir tik labai nežymiai kitų atsineštinų kultūrinių aprašų kaip papročių, socialinių vertybų, elgsenos bei bendravimo normų. Kai kurios mūsų jauniosios kartos motinos net ima galvoti, kad dvikalbišumas galis pridaryti vaikams psychinės žalos. Be pagrindo. Jokie faktai to nepatvirtina. Jei vaikų darželyje ir žaidžiant gatvėje vaikas ima vartoti krašto kalbą, tai ji tame amžiuje bus pasisavinta iki pačių gelmių. Namai susiduria, kad tuo metu vaikas ir motinai ima atsakinėti krašto kalba. Tai todėl, kad to amžiaus vaikų užvaldo tendencija neišsiskirti nuo amžininkų draugų, nőrą supanašeti, susilieti su jais, su aplinka. Tik širdingas išskalbėjimas, tikra motiniška šiluma gali šią kilusią su namais užtvarą išeikti. Vėliau, suaugus, jaunuolis bei jaunuolė net didžiuosis kalbas bei kalbanti tėvų kalba. Tai tada, kada žmoguje pabunda išsiskyrimo, noro būti kitokiu tendencija.

Šia proga skaitytojui gali būti idomu Michael Parenti (Sara Lawrence College, USA) pažiūra: "Asmuo, kuris kalba ir elgiasi labai panašiai anglo-amerikono prototipui, vis dėlto gali teikti pirmenybę identifikavimuisi su savo rasės, religijos it kilminės tautos užnugariu, nes tas padeda žmogui susivokti, kas jis yra. Kai kurie, bijodami prarasti savo identitetą, neturi noro visiškai susilieti su nenusakoma, neetnine mase. Savojo aš, savosios individualybės ieškojimas daugeliui yra svarbu ir identifikavimasis su platesniu fenomenu negu aš, bet siauresniu negu nacija, nelieka be atpildo" (Ethnicity, red. D. Weinberg, Cleveland University, 1976, p. 168).

Kalba, tiesa, pirmoje eilėje yra komunikacijos priemonė. Bet kalba yra ir etničios grupės, genties, tautos ar nacijos dvasinis kūrinių. Individui nuo to nusirežti, to išsižadeti yra išsižadeti savęs,apti robotu. Žmogus tik kaip biologinė būtybė yra amžiaus metu apsprendžiama. Kaip socialinė - kultūrinė individualybė ji yra tūkstantmetė, kokia yra jo kilmės tauta, jo sentėvių kalba. Iš krašto valdžios pušės paneigti etninių grupės kalbą, kitaip kalbančius dėl to diskriminuoti, priimeti didžiojo "brolio" kalbą yra paneigimas asmeninės laisvės, yra priešinimasis krašto kultūriniam spalvinumui. Civilizuotosios valstybės, bent oficialiai, šandien kultūrinį pluralizmą (taigi ir kalbinių) yra iškeliūs iki socialinių vertybų kategorijos. Tik TSRS atmetta kultūrinį bei idealoginių pliuralizmą. Šveicarai, kalbėdami keturiomis kalbomis, kantonų ribose išlaiko kalbines bei kultūrines skirtynes ir tuo didžiuojasi. Ji ir būtų tikrasis modelis ateities idealiai tarptautinei politinei valstybių sajungai, jei tokia kada nors susidarytu.

Pabaiga

Šimtadienis

LIETUVIŠKAS PAPROTYNS

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Danutė Baltutytė

O sudiev, sudiev,

drauguži sudiev.

Reiks greit išsiskirti vėl

O sudiev, sudiev...

1984 m. lapkričio 10 dieną Vasario 16-tos gimnazijos abiturientai šventė tradicini "Šimtadienį". "Šimtadienis" - Lietuvos mokyklų paproty, kuris pamini šimtą dienų prieš svarbius abitūros egzaminus.

Vokietijoje abitūros egzaminai labai sunkūs. Reikia iš viso išlaikyti aštuonis dalykus - keturis žodžius, keturis raštu. Mokiniamas privalomi abitūros kursai mūsų gimnazijoje yra lietuvių kalba, vokiečių kalba, dar viena kalba (anglų, lotynų, rusų), matematika, vienas iš gamtos mokslų (biologija, chemija, fizika), visuomenės mokslas, o septintą ir aštuntą dalyką mokinys turi galimybę pasirinkti: dar vieną kalbą, gamtos mokslus, tikslybė. Vokietijos arba Lietuvos istoriją arba geografią. Dalykai laikomi vokiečių kalba.

"Šimtadienis" primena abiturientams, kad jau laikas susikaupti - t.y. atsisakyti nuo visų pareigu, linksnavakarių ir tik mokyties ir mokyties

ir mokyties...

Šiai metais, netekę savo pilies salės, Huetterfeld'o miestelio evangelikų parapijos salėje iškilmingai šventėme "Šimtadienį". Jau prieš savaitę mūsų abiturientai darbščiai ruošesi šiai ypatingai šventei, organizuodami maistą, dekoracijas, muziką, mergaitės lyginosi ilgas sukneles, o berniukai - kaklaraičius. Tai dar ne viskas! Jau mėnesi laiko tryliktokai stebėjo dyvilkotukų ydas, kad tik galėtų jas paminėti prieš susirinkusią publiką, o dyvilkotukai vistiek nepasidavė! Paslapčia darė tą pati.

Ta šeštadienio vakarą išpuoštoje salėje susirinko iškilmingai apsirengę vyresnių klasių mokiniai, mokytojai, tėvai ir būrys buvusių gimnazijos abiturientų. Kadangi grynaus lietuviškas paproty, tai vakaras prasidėjo "Lietuvos-himnu". Tryliktokai pristatė mums susirinkusiems dyvilkta klasę, "paminėdami" kiekvieno mokinio ypatybę. O dyvilkotukai, nors ir jaunesni, atsistojo prie pulto ir beveik pasirodė esą "mandresni"! Taip ir vystėsi kalbos.

Ta vakarą viskas buvo pravesta dviem kalbom, nes buvo vokiečių mokytoju, kurie nesupratė lietuviškai. O be to, dyvilkatos ir tryliktos klasės auklėtojai yra abudu vokiečiai.

Mokytoja Br. Lipšienė, kuri gimnazijoje dėsto lietuvių kalbą bei dirba bibliotekoje, išteikė abiturientams pusatestačius su pažymiais už sapnologiją, naktibaldologiją, mokytoju psichologiją, dumplių fiziką ir t.t. Vienuolikta klasė padainavo daina - juk jie irgi nenorejo pasiduoti vyresniems mokiniams.

Po to, abiturientai perdarė mokyklas raktą ir testamentą savo ipėdiniam - dyvilkotukams. Dabar jau mūsų dyvilkotukai irgi laikomi abiturientais!

Taip ir baigėsi oficiali programos dalis. Prasidėjo šokiai, o abiturientams tai paskutinis pasilinksminimas!

Reikia paminėti, kad šiai metais abitūros egzaminus laikys net septyni mokiniai. Viena iš jų yra Marytė Balaišytė iš Kanados. Jau treti metai, kaip Marytė mokosi mūsų gimnazijoje. Aišku, jai bus daug sunkiau išlaikyti vokiečių abitūrą kaip kitims jos klasikams, bet jinai yra pasiryžusi išsirašti į Vasario 16-tos gimnazijos istorijos knygą kaip būdama pirmutinė užsienietė išlaikiusi abitūrą "V16" gimnazijoje. Linkiu aš Marytei bei kitims abiturientams sėkmės ir kantrybės.

"Šimtadienis" - tai vienas iš lietuvių moksleivių gražiuų papročių. Gražu, kad mūsų išeivijos jaunimui vis dar rūpi šiuos papročius išlaikyti!

Jūs esate mūsų pavyzdys - jūs esate Lietuvos jaunimas, Lietuvos vaisiai!

LŽS valdyba

Lietuvių žurnalistų sajungos pakviesta komisija pravesti rinkimus į naują LŽS vadovybę 1985 - 1988 metams, susidedanti iš pirm. J. Toliučio, vicepirm. V. Urbono ir sekr. J. Šlajaus, susirinkusi Čikagoje 1984 XII.28 suskaitė atsiustus sajungos narių balsavimo lapelius. I naują sajungos centro valdybą, kurios būstine bus Los Angeles, California, išrinkti Vidžunienė Rūta-Kleva, gavusi 87 balsus, Kojelis Juosas (82), Bakūnas Vladas (69), Medziukas Ignas (68) ir Sakienė Rūta (65). Kandidatais liko Pamataitė Petras su 63 balsais ir Gilius Vladas, gavęs 48 balsus.

I Garbės teismą, su būstine Floridoje, išrinkti Janušaitis Jurgis, gavęs 92 balsus, Daugėla Jonas (78) ir Mironas Andrius (75). Kandidatas Sližys Stasys su 66 balsais.

Revizijos Komisijon, su būstine Čikagoje, išrinkti Andrašiūnas Ignas, gavęs 87 balsus, Vasaitis Jonas (84), Vilutis Juozas (71). Kandidatė Zuzana Juškevičienė, gavusi 51 balus.

Iš 124 gautų laiškų teisėtais balsais komisija pripažino 113. Iš JAV gauta 93 teisėti balsai, Kanados - 8, kitų kraštų - 12.

Korespondencinis LŽS narių balsavimas vyko nuo 1984.XI.20 iki 1984.XII.20. Juozas Šlajus

DAINUOJA OKTETAS

ADELAIDE

Juo rečiau mes, australiečiai, su laukiame iš užjūrio mūsų menininkus, juo labiau jū išsiilgtame ir vertiname.

Ši kartą su gan skaitlinga ekskursija iš JAV ir Kanados atvyko ir Cleveland'o vokalinis vyru oktetas su soliste Irena Grigaliūnaite ir vadovu Rytu Babicku. Šis ansamblis dalyvavo "Lietuvių Dienų" atidaryme ir koncertavo Canberr'oje.

Po to išvyko gastroliuoti į didesnes kolonijas. Pirmas koncertas įvyko Adelaid'eje, Lietuvių Namų salėje, sausio 6 d.

Kad ir erdvė salė, susirinkusius tautiečius - meno mylėtojus sunkiai sutalpino. Daugeliu teko atsiremti sienų!

Juodų eilučių aprangoje scenoje užima viena septyni vyrai. Prie fortepijono vadovas R. Babickas. Vos dainuoti pradėjus, isitikiname, kad turime reikalą su subrendusiu muzikaliu vienetu.

Dainos, kaip pvz., "Mes žengiam", "Kariūnų daina" pakiliu, ugningu maršu tempais spontaniškai sukelė klausytojuose žavésio liepsnas, kurios neišbléso iki paskutinių scenoje nuskambėjusių dainų.

Pirmos dalies repertuare vien lietuvių kompozitorų kūryba su dvem harmonizuotom liaudies dainom. Pirmoji St. Šimkaus populiari "Kurbakūže samanota", originaliai vadovo R. Babicko perharmonizuota soprano ir ansambliui. Solopartija atliko okteto "papuošalas" - Irena Grigaliūnaite. Vėliau ji talkininkavo dar dviejose dainose: M. Petrusko "Gaudžia trimital" ir A. Raudonikio "Lauksiu taves ateinant".

Daili solistės išvaizda, gražus, vokalinio metalo nestokojantis balsas lengvai atlaikė septynių balsingų vyru "konkurenciją". Ypač skambios jos lengvos viršūnės, nors ir žemesnėje skalėje balsas nepraranda reikiama rezonavimo.

Patriotine tévynės meile persunkta poezija ir lengvai plaukiančiom melodijom B. Gorbulslio dainos "Gimtinės aidai" - "Čia Lietuva gimtinė, čia šlama jos miškai" jautriu, emocingu atgarsiu nuskambėjo klausytojuose. O pirmosios koncerto dalies jo humoristinė daina "Apie vyną ir velnia" kélé salėje garsu, nesulaikoma juoką. Po kiekvienos dainos skambant katutėms, užsibangi vienuoliuka pirmosios dalies dainu. Bisui dainuota "Motocikla pirk Rokas" buvo dar labiau palydėta kvatojimais "iki ašarų".

Po pertraukos vyrai išėjo į sceną estradiniam žanrui pritinkančioje uniformoje. Pradėjo dainuoti "Ilijos daina" svajingais, tango liūliuojančiais ritmais, jā baigdamai į tolį nuplaukiančiais žavingais "pianissimo" garsais. F. Loewe kompozicijoje "Ten véjas..." vyrams imituojant vėjo užėsi, solo nubangavo V. Žiedonio bosas. Vėliau ji išgirdome idomioje C.A. Bixio dainoje "Laivai" - "Aš myliu tave, bekraste jūra..."

Dviejose dainose R. Rogers "Muzikos garsai" ir S. Rombergo "Tik jam vienam" vėl talkininkavo solistė, atplasnojusi lyg balta plaštakė saulėtai spindinčioje suknelėje.

Šioje dalyje buvo atlikta dešimt kūrinių. Kai kuriose dainose, kaip

"AMERIKOS BALSAS" IEŠKO TARNAUTOJU

Amerikos Balsas nuolatos ieško kvalifikuotų tarntautojų tarptautinei radijo programai lietuvių kalba. Atlydinimas nuo \$ 21,066 iki \$ 24,589. Kandidatai turi laisvai naudoti lietuvių kalbą ir gerai pažinti anglų kalbą. Kandidatai taipgi turi būti patyrę sekanciose srityse: žurnalistikoje; versti raštu ir žodžiu iš anglų i lietuvių kalbą; sugebėti dėstyti lietuvių kalbą gymnazijos lygyje; arba

turėti patyrimą scenos vaidyboje lietuvių kalba. Suinteresuoti kandidatai prašomi siusti prašymus ir resumé: Voice of Amerika, Recruitment and Placement Division, Room 1192, 330 Independence Ave., S.W., Washington, D.C. 20547.

Amerikos Balsas yra visiems lygi galimybų darbdavys.

(ELTA)

CANBERR'OS NUOTRUPOS

3

Sostinės dienraštis "The Canberra Times" laike Lietuvių dienų tris kartus paminėjo vykstančius parengimus. Gruodžio 27 d. laidose idėta nuotrauka iš iškilmingų mišių katedroje ir išvardinti visi būsimieji parengimai. Gruodžio 29 d. plačiau aprašyta Canberr'o teatre vykusi lietuvių menininkų paroda, o sausio 1 d. laidose idėta didelė nuotrauka iš sporto šventės uždarymo.

Niekur geriau demokratija nepasireiškė, kaip eilutėje prie pietų Canberr'o lietuvių klube. Čia tarp kantriai laukiančių matési ir pimininkai, ir pralotai, ir paprasti mirtingieji.

Idomu ką pasakyti (o tankiai ir pasako) mūsų jaunoji, jau čia išsimokslinus karta, jei angliškuose programu ir paaiškinimų tekstuose būtų tiek daug klaidų, kiek jų buvo šio suvažiavimo metu lietuviškose programose?

Visi džiaugėsi mažais Canberr'o atstumais, kada žinai kur važiuoti, bet tai nepadėjo vienam žiūrovui, kuris ieškodamas National Sports Centre atsidūrė netoli Yass.

Kitas vėl, važiuodamas ratais iš desperacijos buvo priverstas kreiptis į taksistą, kad šis jį nuvestų (ne "nuvežtų" - jis buvo su savo auto) į Canberr'o teatrą, kuris buvo tik už kampo!

juos padėtų atsigauti vargstančiam klubui, neatrodo jau toks tuščias ir nepagristas.

Buvęs Krašto valdybos kultūros "ministras" buvo taip sujaudintas Cleveland'o okteto žemaitiška daina, kad padėkojo žemaitiškai, vienai nesistengdamas savo žodžio išversti į lietuvių kalbą, jau nekalbant apie anglų kalbą.

Kokios yra mūsų giesmės, kurios gerbam atsistojimui? Visi stoja mūsų himnui, teko girdeti, kad Lietuvių kalbą dabar stoja mūsų dainuoja "Lietuva, brangi". Canberr'oje stoja mūsų himnui, giesmei po Australijos himno per atidarymą ir "Lietuvių esame mes gime" per tautinius šokius.

Vienas mūsų chorų šiu Lietuvių Dienų ilgai neužmirš. Nepasitenkinami vienu autobusu kelionei į Canberr'a, jie pasisamde tris. Žinoma, čia daug padėjo sostinės policija, kurios nuomone rūkstantis autobusas nepritiko sostinės orumui.

Daugeliui organizacijų, siekiančių savo tikslų, reikėtų pasimokyti iš Adelaid'eje jaunimo Sajungos. Jie į jaunimo ir VI PLJ Kongreso ruošos komiteto suvažiavimą atsižvelžę į jų pacių keliolikos puslapiai profesionaliai paruošta brošiūra, kurioje buvo sudėti ju jau gauti sutikimai ir pritarimai kongresui

A.L.B. K.T. suvažiavimo prezidiumas: A. Stepanas, A. Kabaila ir V. Straukas

Vienas iš atstovų, dalyvavęs krašto tarybos sesijoje, gavęs balsą neturėjo ką pasakyti, bet visus pralinksmino prisipažindamas, kad jis dar nepagalvojo ką sakyt.

Nei Krašto valdyboje, nei suvažiavimo valdomuose organuose moterų nesimatė, bet jaunimui ir sportininkams vadovauja moterys. Gal būt jos eina ten, kur galima ką nors konkrečiai nuveikti? Kalbant apie moteris, viena iš spalvingiausių atstovių šeimyniškai, bet kartu nuolankiai ir atkakliai (jei tai galima suderinti) atsieki savo tikslų, netgi patraukdama savo pusén šiaip jau gana griežta prezidiumą.

Krašto tarybos sesijoje jautėsi Adelaid'eje atstovų agresyvumas ir drausmingumas, Sydney'jaus susirūpinimas dėl sekancių Lietuvių dienų ir Melbourn'o pasimetimas. Gal pastariesiems sesijos forumas nebuvo pakankamai svarbus, jų pimininkui iškeliaujant į platū pasauli?

Buvo savotiškai idomu stebeti jaunimo ir sportininkų atstovus prisistatant krašto tarybai ir jā sveikinančius, it vasalus, išreiškiančius savo ištikimybę karaliui.

Matant su kokiu entuziazmu tautiečiai "atakavo" vienarankius Canberr'o klubo "plėšikus", Sydney'jaus atstovų argumentas, kad sekancios Lietuvių Dienos pas

keliai svarbių Pietų Australijos dignatarų. Gal pirmiausia turėtų į tai dėmesį atkreipti VI-jos PLJ Kongreso ruošos komitetas?

Krizės atveju, PLB valdybos posėdis galėjo būti sušauktas Lietuvių dienų metu Canberr'oje. Tuo laiku ten buvo pirmininkas, du vicepirmininkai ir narys, PLB Sajungos pirmininkas. Su VLIK'o ir Tautos fondo pirmininku taip pat dalyvaujančiais suvažiavime, Australijos sostinė buvo ir užsienio lietuvių "sostinė".

Per LD ruošimo komitetą sau pastogę užsisakė tik 600 žmonių. Atrodo, kad dar tiek pat apsistojo pas pažiastamus ir draugus.

Gal daugiausia publikos širdis sujaudino mažieji "pipirai", kurių rateliai ir suktiniai, nors ir ne visai tiksliai, bet buvo atlikti su pilnu atsidavimu.

Kas iš suvažiavimo turėjo dau-giausia naudos? Be abejonių jaunimą, kuris be plačiai aptariamu savo reikalų ir viešo pritarimo 1987/88 metais ruošiamam PLJ Kongresui, gavo finansinę paramą, apie kuria turbūt ir sapnuote nesapnavo.

Gegutė

Kūčias adelaidiškiai, kaip jau iprasta, valgė dviejose vietose: Adelaidės Lietuvių katalikų centre ir Lietuvių namuose. Nors bendruomenėje vienu ar kitu reikalui vyrauja skirtinges pažiūros, bet kūčių va karą, nežiūrint visų nuotaikų ir nusiteikimų, vistik galėtume susirinkti kartu! Gal kada nors!

Adelaidiškiai, kurie šventes praleido namuose, Naujus metus sutiko Lietuvių namuose. Prie švelnios ir nepergarsios muzikos netoli šimtinė tautiečių gražiai pasilinksmino ir sutiko Naujus 1985 metus.

Ką atneš 1985 metai? Kaip ir kiekvieni metai atneša tai, ką patys savo pastangomis ir darbu sukuriame. Tikėkimės, kad lietuviška veikla ir sąmoningumas neišblés ir liksime ištikimi savam kraštui.

Gruodžio pradžioje Adelaidėn atvyko buvęs pirmasis Adelaidės lietuvių kapelionas prelatas Paulius Jatulis. Šiuo metu jis yra vysk. A. Deksnio sekretorius. 1984 m. spalio mėnesį prel. P. Jatulis šventė savo kunigystės 50 metų jubilieju. Nors šį jubilieju prelatas atšventė Vokietijoje, bet Šv. Kazimiero parapijos taryba gruodžio 9 d. suruošė jam iškilmingą jo kunigystės sjubiliejaus paminėjimą. Koncelebracines Mišias atnašavo jubiliatas, kleb. J. Petraitis, svečias iš Melbourno kleb. P. Vaseris ir kun. A. Spurgis. Pamaldų metu gražiai giedojo šv. Kazimiero choras vad. N. Stapleton.

Po pamaldų parapijos salėje įvyko vairės, kurias paruošė Parapijos taryba ir Kat. mot. d.-ja. Vaišėse dalyvavo virš 150 asmenų. Prelata, jo 50 m. kunigystės jubiliejaus proga, sveikino Australijos lietuvių kapelionai, Adelaidės lietuvių organizacijų vadovai ir veikėjai. Parapijos taryba jam įteikė Australijos Lietuvių Metraštį. Vaišės gražiai pravedė V. Opulskis. Sveikiname prel. P. Jatuli, šioje garbingoje sukakyje ir linkime visokeriopos Dievo palaimos ir sveikatos!

Visiems adelaidiškiams labai gerai pažystamas Kazimieras Kaminskas gruodžio 19 d. Lietuvių namuose atšventė savo brandaus amžiaus su kakti - 65 metus. Jo pasveikinti ir palinketi susirinko virš 60 asmenų.

PLB Seimo narys Česlovas Zamoiskis po prieplolio sveiksta ir jau yra pervežtas į sveikstančių ligoninę. Linkime Česlovui kuo greičiau atgauti jėgas!

Adelaidiškiai, kurie gana gausiai dalyvavo Canberr'oje suruoštose Lietuvių dienose, parsivežė visa ALB "valdžią"! ALB Krašto v-ba, Garbės teismą ir Kontrolės komisiją. Pirmasis Krašto v-bos posėdis įvyko sausio 13 d., kur valdyba pasiskirstė pareigomis.

Dauguma adelaidiškių į Lietuvių dienas vyko savomis priemonėmis - automašinomis, todėl neišvengta ir nuotykių. Vienam tik išvykus iš Adelaidės, perdegė motoras ir teko grižti atgal. Bet kelionės neatsižadėta ir kita automašina nuvyko Canberr'on. Kitai adelaidiškei laimingai nuvykus, nelaimė atsitiko Canberr'oje ir teko ieškoti kitokių priemonių grižti namo. Nežiūrint visų gerų ir blogų atsitikimų, adelaidiškiai buvo patenkinti Lietuvių dienomis Canberr'oje, nors viename ar kitame parengime kartais ir teko pasėdėti ant laiptų ar susispausti.

Tie, kurie išbandė laimę Australijā — Lietuvių klube, Canberr'oje, dar ir šiandien skaičiuoja likučius.

Adelaidės lietuvių radio laida sausio 12 d. buvo išimtinai skirta pagerbti pernai mirusį "Mūsų Pastogės" redaktorių Vincą Kazoką.

Vibaltis

Kryžius dykumoje

"Mūsų Pastogės" 1983 m. lapkričio 7 d. Nr. 44 buvo išsamiai aprašyta apie lietuvių, atkūrusi užpustytą miestą Nullarbor dykumoje, Eucla vietovėje, prie Pietų ir Vakarų Australijos sienos. Tas lietuvis yra palevėjietis Gediminas Patupis, kurio dėka iš smėlio užpustyty senojo miesto griuvėsių prisikėlė nauja, moderniška Eucla. Toje vietovėje, išskyrus Vakarų Australijos valdžios pastatus, visa kita priklauso Gediminui ir Pajautai Patupiams, kurių vardas yra plačiai žinomas vienems tos Australijos žemyno dalies gyventojams.

1969 metais, Gediminas Eucl'oje pastatė dideli kryžių paminėti vietovės atkūrimą. Tas kryžius, naktį apšviestas projektoriais, atrodo labai išpudingai ir jo pasižiūrėti sustoja daug pravažiuojančių turistų.

1984 m. spalio mėnesį, kryžius tapo sulietuvinas. Prieš atvykdamas į Australiją, Gediminas gyveno Augsburgo stovykloje ir atsivežė su savim ten lietuvių pastatyto kryžiaus fotografiją, pagal kurią buvo padaryti lietuviški ornamentai ir pritvirtinti prie Euclos kryžiaus. Tie ornamentai, kartu su kryžiaus papédėje ant paminklinės lentos priėdėtais Gedimino stulpais, sujaudina kiekvieną Eucl'oje apsilankiusi lietuvių.

J. Jonavičius

Buvęs Valstybės teatras Kaune dabar vadinasi Muzikinis teatras. Laike paskutinių šešių metų jis buvo remontuojamas. Pereitų metų pabaigoje remontas baigtas ir Nauji metai sutiki su Kaunui tradicine tam vakarui opera "Traviata". Dabartinio teatro dir. Stasio Domarko pareiškimu, teatras sieks, kad jo repertuare figūruotų klasikinė opertė, operiniai veikalai, kūriniai jau nesiesiems žiūrovams.

Taip pat, bendradarbiaujant su lietuvių kompozitoriais ir dramaturgais, bus stengiamasi pastatyti kuo daugiau lietuviškų veikalų.

Kauno teatras buvo pastatytas 1891 m. Sekanti jo rekonstrukcija vyko 1919 m., pagilinant sceną, orkestro erdvę ir praplečiant aktorių salės skirtas patalpas.

1922 m. buvo sudaryta teatro remonto komisija. Projektavimui ir darbų priežūrai vadovavo architektai V. Dubeneckis ir M. Songaila. Tuo laiku buvo sudarytas žiūrovų salės planinis - erdinis sprendimas, kurį sekant atlikta dabartinė salės restauracija.

Paskutinė žymi teatro rekonstrukcija vyko 1930 m. pagal arch. V. Landsbergio-Žemkalnio projektą: buvo pastatyti dvių aukštų rytinis ir vakarinis sparnai prie Kestučio gatvės, užstatytas II aukštasis miesto sodo pusėje, pakelta scenos erdvė. Nuo tada teatro išorinis vaizdas nepasikeitė ir yra toks, koki matome dabar.

Dabartinė teatro rekonstrukcija prasidėjo 1978 m. Įvykdyma scenos modernizacija, rytinio kiemelio užstatymas įrengiant Jame orkestro repeticijų ir kitas patalpas. Po to sekė požeminių rūbinių statyba, kurių pastatytos prieš pagrindinį teatro fasadą, dviemis laiptinėmis sujungiant jas su I ir II aukštų fojė.

Atlikus struktūrinius pakeitimus ir priedus buvo pradėti vykdyti salės, scenos, fojės ir administracijos patalpų restauracija.

Teatro architektūra atspindi daugelio rekonstrukcijų išairių stilų mišinių. Šiandieninė restauracija išsaugojo bei patvaresnėmis medžiagomis restauravo visus saugotinus teatro vidaus elementus.

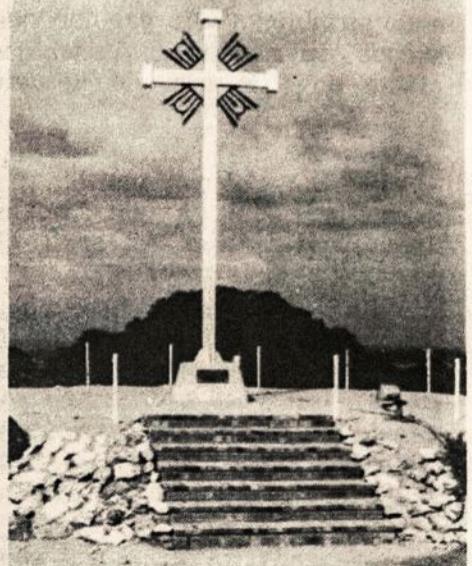
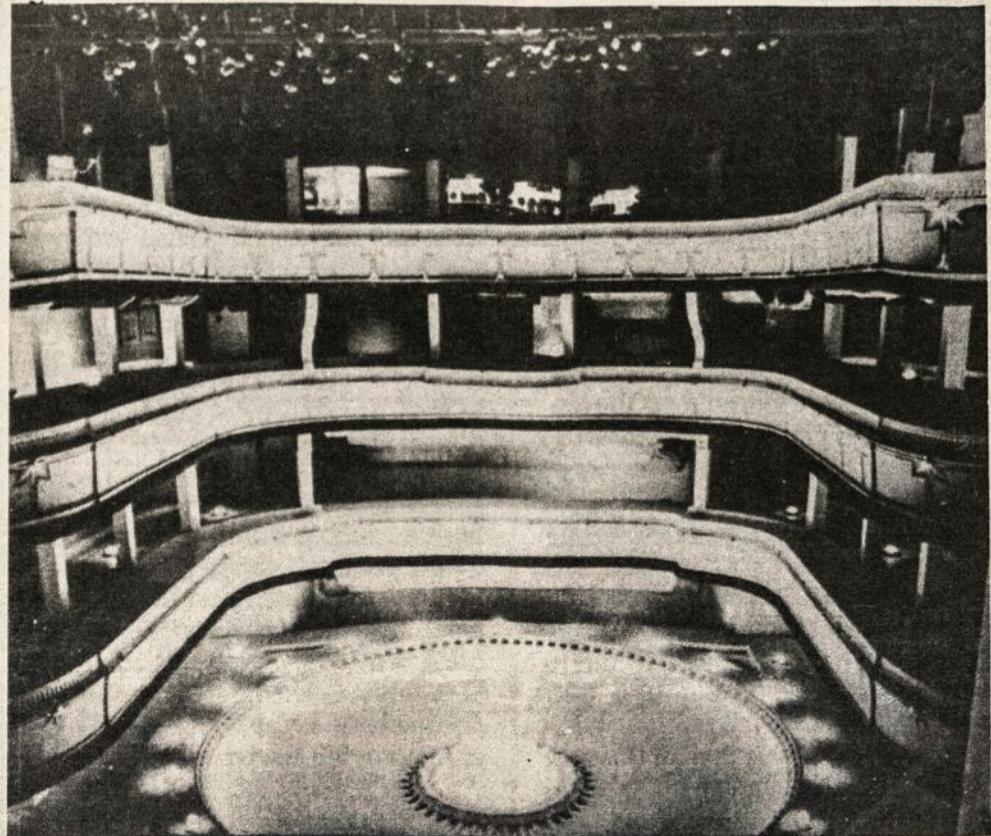
I ir II aukštų fojė papildyti specialiai teatrui sukurtomis tapytoju R. Vaitekūnu, A. Mikalauskou ir A. Martinaičio drobėmis, L. Striogos plastiniais akcentais, E. Petraitienės keraminiu pano ir kitų menininkų darbais.

II aukštų kairiajame fojė numytas bufetas dar neirengtas.

Žiūrovų salė, gerai įvykdžius plasterio užbaigimo darbus ir vietoj bronzos panaudojus auksą, sudaro puikų, jos architektūros vertą išpuštį.

Rūbinės, sienoms panaudojus marmuro plokštes ir medį, taip pat sudaro malonų ir solidų vaizdą.

Projektavimo darbams vadovavo arch. Kestutis Žalnieriū, inž. Vytautas Liaudauskas ir kiti.

Vakarų-Pietų Australijos pasienyje stovi kryžius

Australijos Rajono SKAUTU PADANGEJ

Leidžia Australijos Rajono Spaudos Skyrius. Rašinius siusti: v.s. B. Žalys, 9.Lloyd Ave., Yagoona, N.S.W. 2199

BROLIAI IR SESĖS!

Likimas lėmė, kad 66-jų lietuviškos skautijos metų pabaigoje buvau išrinktas LSS Australijos Rajono vado pareigoms. Dėkoju jums už išreikštą pasitikėjimą pavedant man šias atsakominges pareigas. Imu tas pareigas džiaugdamasis Lietuvių Skautų Sąjungos veikla. Broliskas ačiū praeitos kadencijos rajono vadui s. A. Pociui ir vadijai už idėta darbą ir pastangas.

Lietuvių skautybės sajūdis gimė sostinėje Vilniuje, išsaugo ir subrendo nepriklausomoje Lietuvoje, užsiogrūdino okupacijų pogrindžiuose, gaivingai suliepsnojo tremtyje. Lietuviškai skautija yra gaji, gyvybinga, išsišakojusi, giliu įaugusi į lietuvių bendruomenę ir nuotaikingai žygiuoja į ateitį. Bet ateitis priklauso nuo mūsų visų. Tebūna mūsų bendravimas - bendradarbiavimas; mūsų planai ir užsimojimai - talka; mūsų mintys ir troškimai - broliski

ir seseriški; mūsų skautavimas - lietuviškas. Dėsiu visas pastangas, kad LSS Australijos Rajonas dirbtų ir gyventų tomis mintimis.

Bet koks darbas ir veikla yra nei manoma be sutartinės talkos. Sesė v.s. Irena Kerelienė gražiai paaškinia, kas yra Sutartinė. Sutartinė tai draugystė, darbas, džiaugsmas, meilė, nuovargis, poilsis, pagalba. Mūsų skautijoje esame išpareigojė ištikimai tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui, uoliai skautauti lietuviškai: skautybės sajūdyje ir ryškiai reikštis lietuvių bendruomenės gyvenime.

Tad kviečiu jus visus, broliai ir sesės, išsijungti ir padėti man testi tą didelių darbą LSS Australijos rajone.

v.s.f. B. Barkus
LSS Australijos Rajono
vadas

BAUBLIO AIDAS

SVEČIUOSE RAJONINEJE STOVYKLOJE

Tyliai murmėdami, savo vagoje kyšančias uolas aplenkdam, skubia Murrumbidgi upės vandenys. Jos abiem pusē, per varsneles nuo vandens, kyla aukštai, statūs šlaitai. Visai netoli vandens, akacijų gojelių pavėsyje, išsidėstęs "Baublio Aido" stovyklos rajonas: prie įvažiavimo - automašinų parkas, toliau pati stovykla - šiemet dar mažai išgražinta, nes tam neturima laiko - laukia daug svarbesnių darbų... Viena prie kitos, atskiromis grupelėmis susispėtusios Brolijos - sk. vyčių, skautų, vilkiukų, skautininkų - pastovyklės palapinės. Pastovyklei vadovauja j.s.fil. dr. Rimantas Šarkis.

Stovyklos vidurio kairėje - vėliau rajonas su garsiuoju Baublio modeliu, dešinėje - stovyklos štabas, ūkio skyrius... Toliau - Seserijos pastovyklė vadovaujama v.s.v.sl. Rasos Mauragienės: paukštyčių (vadovės v.sk. Vida Howe ir v.sk. Audronė Stepanienė), skaučių, pri-tyrusių skaučių, vyr. skaučių palapinių būreliai...

Antrame stovyklos gale, t.y. ten, kur pasibaigia Seserijos teritorija - virtuvė, maisto sandėliai, valgykla. Čia iškūrės s.v.v.sl. Viktoras Šlėteris, kuris su talkininkų grupele rūpinasi stovyklos maitinimu.

Stovyklai vadovavo ps. Mindugas Mauragis, talkinamas sekretorės s.fil. Pajautos Pullinen, adjunto s.v. Rikos Sipavičiaus ir parengimų vadovo, ps. Rido Daukaus. Ūkio skyrių tvarkė s.v. Audrius Miniotas.

Stovyklos šstabas - nervų centras; iš čia eina visi patvarkymai, išakymai... Už tai čia pilna vadovų ir skautų-čių, besirūpinančių vienokiui ar kitokiu reikalui ir vienas kitas nukentėjės nuo visokių netikėtumų - tai saulutė perdaug į kinkas "ikan-do", uodas "ispyrė" ar pan. (Šia interesantu rūši prižiūrėjo s.fil. Dr. R. Šarkis: tai tvarstį užrišo, tai mostele patepė, žodžiu - kaip kur tiko...).

Stovyklos organizacija kiek kitokia, negu mums iprasta. Stovykloje nėra paskirų vietovių vienetų - visi dalyviai suskirstyti pagal patyrimo šakas į skiltis / BURELIUS, o i užsiemimus eina mišiomis grupėmis,

vadovaujamomis sk. vyčių ar vyr. skaučių. Tokių grupių buvo kelios: "A" ("Asilai"), "B" ("Bezdžionės"), "C" ("Cepelinai"), "D" ("daržovės"), "E" ("Ešeriai"), ir "G" ("Grybai").

Stovyklos užsiemimų programos pravedimu rūpinasi ps. R. Daukus. Svarbesniems užsiemimų ciklams pakvesti specialūs instruktoriai: kelionėms bei iškyloms - s.v. Jonas Šliogeris, upės kelionėms - v.sk. Vida Bliokaitė, Vaidinimams - v.sk. Julė Stašionytė, kryžių statymui - s.v. arch. Rimas Kabaila.

O tu užsiemimų numatyta labai daug ir įvairaus pobūdžio: dieninės / naktinės iškylos, miško orientacija, žaidimai ir t.t. ir t.t.

LSS Australijos Rajono XV suvažiavimo dalyviai

Aušros tunte

* "Aušros" tunto kalėdinė sueiga įvyko gruodžio 18 d. Bankstown'o Lietuvių Namuose. Jos metu buvo pagiedota kalėdinių ir skautišku giesmių. Sueigos metu jaun. skautės ižodi davė Audrutė Venclovaitė. Keli tunto vadovai pakelti į vyr. laipsnius.

Prie uždegčių trispalvių kalėdinių žvakucių, tuntininkė, s. M. Cox, palinkėjo tunto nariams linksmu švenčių, papasakojo apie numatomą tuto veiklą 1985-siais.

Tuntininkės pavaduotoja, v.s.v.sl. Rasa Blansjaar padarė pranešimą apie rajoninę stovyklą.

* Lietuvių Skautų Brol. Vyr. Skautininko išakymu iš 1984.9.8 d., LSS Už Nuopelnus ordinu apdovanotas ilgametis "Aušros" tunto vadovas - darbuotojas, s.v.v.sl. Vytenis Šliogeris.

Ta proga "Aušros" tuntas ir Sydneaus Skautų Židinys ji nuoširdžiai sveikina!

* Gražus "Aušros" tunto skautų čiu būrelis dalyvavo rajoninėje "Baublio Aido" stovykloje prie Canberr'os. Kontingentui vadovavo v.s.v.sl. Rasa Blansjaar

MIRE LSS GARBĖS NARYS

Iš Amerikos gauta liūdna žinia, kad Cleveland'e, J.A.V., sausio 2 d. mirė LSS garbės narys, Lietuvos kariuomenės kūrėjas - savanoris, aviacijos leitenantas, Kauno tunto tuntininkas ir pirmasis Lietuvos Skautų brolis vyr. skautininkas, Vsevolodas Šenbergas, gimęs 1898.9.25 d. Gardine.

Palaidotas sausio 5 d.

Ilsėkis, Garbės Skautininkė, ramybėje!

Inf.

(Plačiau apie velioni parašysime sekantiame skautų skyrelyje).

PRANEŠIMAS ŽIDINIO NARIAMS

Pranešame, kad vasario 3 d., sekmadienį, 10 val. ryto, prieš pamaldas, Lidcombe, šv. Joachimo parapijos salėje, įvyks Sydnejaus Skautų Židinio darbo sueiga. Programoje: nauju narių priėmimas, pasirošimas metinei sueigai, eina mieji reikalai.

Narių dalyvavimas būtinas!

Židinio tėvūnas ir kanclerė

Kas dvejus metus vykstanti LSS Australijos Rajono Stovykla (pavadinta "Baublio Aido" vardu) šiomet - rajono vadujos pavedimu - suruošta Canberr'os "Baltijos" tunto, netoli sostinės tekančios Murrumbidgi upės pakrantėse esančioje australų skautų "Cottermouth" stovyklavietėje.

"kautynės", kuriose dalyvavo visa stovykla, pasidalinus i partizanus ir enkavedistus. Ginklai - vandens pistoletai (gandai éjo, kad Canberr'oje, prieš Kalėdas, stovyklos rengėjų buvę išpirkti visi šios rūšies įrankiai ir dėl to ne visi buvę laimingi...) ir vandens "bombos". "Karas" vyko 2 km. nuo stovyklos. Į nustatytą vietą nueita pagal topografinius žemėlapius. Partizanų tikslas - sunaikinti NKVD štabą ir pervesti per upę "Lietuvos prezidento žmoną", prieš tai surandant paslėptus laivus (pri-pūstas padangas); enkavedistų tikslas - sunaikinti kuo daugiau partizanų ir pagrobti "prezidentienę". Kovai buvusi labai "karšta". Laimėjo partizanai, sunaikinę NKVD būstinę ir įvykdę kitą uždavinio dalį. "Kautynės" užtruko visą dieną; pusė dienos pasiruošimui, kita - "mūšiui". Vakare, kaip "partizanai", taip

nas. Ju programo buvo užpildyta dainomis, šūkiais, įvairiais pasirodymais. Visos užsiemimų grupės paeiliui, kas vakarą, éjo paruošti po ilgesni pasirodymą. Sausio 5 d. vakare buvo insceniuota pasaka apie Vaivos juostą ir Straubli. Trumpesniuose pasirodymuose dalyvavo visi - nuo vilkiukų iki stovyklos štabo narių... Patys laužai, neskaitant pirmų dienų nesusidainavimo, buvo gana gyvi ir neblogai pa-vykę.

Gyvenimas stovykloje, nuo atskėlimo iki tylos, kaip ir visur, kur dalyvauja jaunimas, buvo linksmas. Ypač gyvi buvo patys jauniausieji - paukštystės ir vilkiukai, kurių šioje stovykloje susirinko net 32. Jie žygiau, iškylavo, vaidino, žaidé, reportavo ir buvo lepinami virėjų ir vyresniųjų stovyklos dalyvių. Neiškentė su vilkiukais / paukštystėmis neužsiemės iš JAV atvykės svečias - LSS Vidurio rajono vadas, v.s. Vytautas Jokubaitis, juos išmokinęs kaip pasigaminti švilpukus (ne visi už tai buvo jam dékingi, ypač dalis vyresnių brolių, bekamšančių vatą į ausis...). Mėgo juos ir stovyklos kapelionas, dr. Savickas, tankiai juos tai šio tai to pamokydamas...

Stovyklaudžiu skaičius prašoko bet kuriuos stovyklu vadovų lūkesčius, ypač, kad daug stovyklaudžiu už siregistravę paskutiniu momentu. Penktadienį (sausio 4 d.) į stovyklą pradėjo vykti savaitgalio stovyklaudžiai. Stovyklaudžiu skaičius iš šimtinės su keliais, pašoko iki 132. Vargšas virėjas, brolis Viktoras, rovësi sau plaukus nuo galvos "kiekvieną dieną verdu maistą bent 20-čiai daugiau, kaip pasakyta, ir vis nepakanka, nes stovyklaudžiu skaičius kyla kaip ant mielių..."

Na, bet jis ir valgydino stovyklaudžius - kaip gerame restorane... (Išskyurus tą, atmintiną - SĄŽINĘS KALINIŲ - dieną, kai niekam nereikėjo nei virti, nei valgyti ir net pats virėjas turėjo laiko nueiti į upę pasmaudytis!).

Man teko joje praleisti porą dienų, t.y. sausio 5 ir 6 d.

Tai tiek apie stovyklą iš dviejų dienų perspektyvos... Tikėkimės kas nors vėliau parašys daugiau ir išsamiau!

Vyt. Šiaurys

SKAUTŲ PADANGEJ...

Viena diena kalinio gyvenime

LSS Australijos rajoninėje stovykloje viena diena buvo paskirta jaunimui supažindinti su sovietų okupuotuose kraštuose esančių kovotojų už žmogaus teises SĄŽINĖS KALINIŲ būkle ir būdais kaip kovoti šios rūšies teisių paneigimą.

Sekmadienį (sausio 6 d.), susirinkę vėliavu pakėlimui stovyklautojai rado viliavas gedulo ženklan nuleistas pusiau stiebo. Stovyklos viršininkas, ps. Mindaugas Mauragis paaiškino, kad ši diena skiriama Lietuvos ir kitų Pabaltijo tautų rezistentams prisiminti. Stovyklos administracija perėmė rūstus, juodai apsirengę, su lazdomis rankose, prižiūrėtojai; stovyklautojai - vienai dienai - patys tapo sąžinės kaliniai. Ne tik tapo, bet ir fizinių pajuto. Šiuo atveju stovykloje niekam nebuvo daroma išimčių.

Vietoj iprastinių vėliavų pakėlimo ceremonijų, stovyklautojai turėjo registruotis pas du iš prižiūrėtojų - tie buvo išrašomi į kalinių sąrašus, o ant rankos užrašomas numeris. Prieš prižiūrėtojus reikėjo nusiimti kepure, o pasiprišeinusieji buvo daužomi lazdomis arba vilkte atvelkami prie registracijos stalo, jiems garsiai pramenant "kad su tokiais

pajutote, ką reiškia būti belaisviu... nors jūs nieko blogo nepadarėte, jūs netekote laisvės... ką sovietai darė ir daro mūsų kraštuose yra genocidas - tautos naikinimas... Iš tūkstančių atvežtų į Sibiro koncentracines stovyklas per metus žūdavo apie du trečdalius... Tokios priespaudos slegiamai atsirado disidentai, kurie reikalavo žmonėms laisvės... Jie buvo kalinami, siunčiami į Sibirą ar i beprotinamius..."

Vadovai ragino rašyti šiemis sąžinės kaliniams laiškus". Bent maža dalis tu laiškų juos pasieks, suraminis, jie žinos, kad jie nėra visų užmiršti. O ir tie laiškai, kurie nebus perduoti adresatams, parodys okupantui, kad pasaulis šiu žmonių likimu rūpinasi, kad jiems daromos skriaudžios žinomos".

Pietums - po 2 riekutes duonos ir po samti "buizos"... Tik vilkiukams - paukštystėms virėjai duoda stipriau užkasti.

3 val popiet - pašnekėsys apie šios dienos patirtį. Maudymasis.

5 val. Mišios, laikomos kun. dr. Alfonso Savicko, už sąžinės kalinius vėliavu aikštėje. Prieš altorių dega ugnis, simbolizuojanti mūsų nuolatinį pavergtų prisiminimą. Jau-

"Kalinų" registracija

mes žinome kaip susitvarkyti!" ir jie, brutaliai, buvo priverčiami paklustyti. Apstumdymo ir "patalpinimo specialiam režimui" susilaukė ir grupė vyr. skaučių užtraukusių Lietuvos himnų.

Po registracijos valandėlė paskirta susimąstymui. Ps. M. Mauragis skaito iš knygos "Prisoners of Conscience in USSR". Išdalinama literatūra apie sąžinės kalinius.

Visą šio ryto stovyklos eiga filmavo 0/28 televizijos stotis.

Vėliau "kaliniams" atnešti ir išdažinti pusryčiai - po riekutę duonos ir puoduką vandens. Po to, griežtoje rikiuotėje, vorele, atvaromi į stovyklos administracijos pastatus, kuriu patalpose Kestono Kolegijos narys, p. Mick Hemry, pademonstravo du filmus: vienas ju slaptai išvežtas iš Sovietų Sajungos (redaguotas Jeruzalėje) - pavadintas "Prisonland" - rodo kalėjimų sistemą Sovietų Sajungoje, kitas, pavadintas "Mano Latvija", vaizduoja šio krašto pavergimą 1940 m. (darytas JAV).

V.s. dr. A. Mauragis ir kt. vadovai trumpai paaiškino apie matytus filmus, palygindami su stovyklautoju asmenišku patyrimu: "Jūs šiandien

Nuotr. B. Barkaus

nieji skaito savo įspūdžius apie pavergtą Lietuvą, ženklan savo prisiminimo padėdami ant altoriaus po žalią medžio šakele; nuo altoriaus juos išlydi "kalinių prižiūrėtojai".

Stovyklautojai ir vadovai atlieka skaitymus. Pamokslas apie kitą - ne Betliejaus - žvaigždę ir jos padarinus Lietuvai ir kitoms tautoms.

Sesės ir broliai, drauge su mišiu aukomis, procesijoje įneša rajono ir tuntų vėliavas, kurios su garbės palyla išsirikuoją aplink altorių.

Dvi sesė skaito simbolinius laiškus sąžinės kaliniams.

Sustoję skautišku ratu ir susiėmę rankomis palinkime vienas kitam taikos, saliutuojame per pakylėjimą.

Po komunijos v.sk. Marina Coxaičė skaito Nijolės Sadūnaitės pareiškimą teisme, s.v. arch. Rimas Kabaila - enkavedisto prisiminimus iš tų laikų, kai jis persekojo tikinčiuosius Lietuvoje.

Mišias baigiamo giesme "Mano Dieve ar girdi?" ir čia pat persirkiojame vėliavu nuleidimui, o po jo - stovyklainei, stipriai, vakarienei.

v.s. B. Žalys

Vadovų suvažiavimas

LSS Australijos Rajono XV-sių Vadovų-vių Suvažiavimas īvyko sausio 5 d. Stovyklos ribose. Jame dalyvavo 13 atstovų iš rajono vadovas bei vienetų.

Suvažiavimą atidarė prieitos kadencijos rajono vado atstovas, j.s.fil. dr. Rimantas Šarkis, perduodamas naujam rajono vadui, v.s.fil. Biliui Barkui rajono vėliavą ir tuo pačiu pareigas, bei buv. kadencijos rajono vado s. Albino Pociaus ir jo vadujos linkėjimus.

Sekė eilė sveikinimų iš LSB ir Seiserijos Vyr. Skautininkų bei Tarybos pirmininkų bei kitų Sajungos ir vienetų pareigūnų.

Suvažiavimui pirmininkavo v.s.fil. B. Barkus, sekretoriavo s.fil. P. Pullinen.

Einamuosisoje reikaluose nutarta sekančią rajoninę stovyklą paversi ruošti Sydnejaus "Aušros" tuntui. Rajono vadija ipareigota tartis dėl

Australijos Liet. Skautų Fondo ījungimo į sajunginių fondą atskiru skyriumi; siusti gabenėniusis rajono vadovus į JAV, praėjimui Ąžuolo - Gintaro vadovų-vių kursu, o vietoje ruošti jaunesniams vadovams skiltininkų kursus; vienetų veiklos pagyvinimo reikalu sužaukti žemos metu rajono vadovų suvažiavimą, iji ījungiant ir jaunesniusis vadovus.

Suvažiavime dalyvavęs LSB Tarybos narys, v.s. Vyt. Jokubaitis, atsklausė vadovų dėl vienokių bei kitokių pageidavimų, kurių jam buvo gana gausiai pareikšta (patyrimo laipsnių, uniformu, ženklių ir kt. reikalais); propaguoti Susimąstymo (vasario 22) dieną ir kt.

Suvažiavimas užbaigtas broliškoje, bendradarbiavimui pasiryžusioje dvasioje.

v.s. B. Ž.

valdyba, vietoj gėlių pagerbdama a.a. A. Višintą (100). J. Jasulaitis (730), pagerbdamas a.a. Juozą Jarekvičių.

Pagerbdami Mūsų Pastogės redaktorių Vinca Kazoką, vietoj gėlių A.L. Fondui aukojo šie asmenys:

Po \$ 20 O. ir V. Arai (40), NSW, V. ir O. Jakučiai (274), Vic., E. ir J. Laurinavičiai (340), NSW, J. Ramanauskas NSW, R. Sidabras (21), S.A. ir A. Staigaitis (210), Vic.

\$ 15 M. Gailiūnas (355), NSW

Po \$ 10 J. ir E. Balčiūnai (470), Vic., J. Normaitas (295), Vic., A. ir V. Saudar. ai (120), NSW ir J. Valiauga (263), Vic.

Po \$ 5 Irena O'Dwyer (40), Vic., J. Petrašiūnas (40), Vic., K. Prašmutas (175), Vic. ir J. Zonius (35), Vic.

Po \$ 2 J. Bruožis (7), Vic., R. Galinis (18), Vic., J. Geštautienė (22), Vic., Jonas Kvietelaitis (53), Vic., V. Lazauskas (11), Vic. ir K. Mieldažys, Vic. \$ 4 A. Kontvainis, Vic.

Nuoširdžiai dėkojam visiems autojams ir Fondo talkininkams.

Vaclovas Rekešius
A.L. Fondo iždininkas

SUFORMUOTA RAJONO VADIJA

LSS Australijos Rajono vadas, v.s.fil. B. Barkus, sausio 5 d. perėmės pareigas, jau suformavo naująją rajono vadovybę, kuri pradėjo eiti pareigas sausio 13 d. I ją, be rajono vado, ieina:

1. LSB vadeiva ir Tiektimo sk. vedėjas - ps. V. Gaidžionis;
2. LS Seserijos vadeivė - s.fil. P. Pullinen;
3. ASS igaliotinis - vadeiva - ps.fil. A. Žilinskas;
4. Rajono dvasisios vadovas - v.s.fil. prel. P. Butkus;
5. Vadijos sekretorius / Saudos - Inf. sk. vedėjas - v.s. B. Žalys;
6. Iždininkas - v.s. J. Zinkus;
7. LSB Rajono Vadovų paruošimo sk. ved. - j.s.fil. dr. R. Šarkis;
8. Seserijos Rajono Vadovų paruošimo sk. ved. - ps. R. Statkuvienė;
9. Rajono Vadijos narė - s. M. Cox.

IŠMESTI SOVIETINIAI SPORTININKAI

Montrealio, Kanadoje muitinininkams iššračius pasaulio čempioną, sovietų sunkiasvorį sunkumų kilnotą Anatoly Pisarenko ir jo kolega Aleksandr Kurlov, rasta \$ 10,000 vertės kiekis anabolinių steroidų, nelegaliai naudojamų sustiprinti sportininkų pajėgumui kai kuriose sporto šakose. Sekančią dieną, Kanados teisme jie buvo nuteisti ir nubausti piniginėmis baudomis.

Dabar, įsakius Sovietų Sajungos sporto ministerijai, abu sportininkai buvo pašalinti iš Sovietų komandos iki gyvos galvos. Valstybinės komandos ir abiejų kilnotojų klubų treneriai taip pat buvo nubausti.

LAIŠKAS REDAKCIIJAI

LIETUVIAI AR SPORTININKAI?

Gerb. redaktoriau,

Sausio 5 d. Sydney'jaus lietuviškoje radijo valandėlėje, kalbant apie praėjusias Lietuvos dienas Canberroje, buvo paliesti ir sportininkai, pareiškiant, kad nė vienas vakaras vykės kultūrinis ar meninis parengimas nesusilaukė sportininkų, nežurint to, kad sporto žaidynės baigdavosi 6 v. vakaro.

Toks pareiškimas yra klaidinantis ir neatitinka tiesos.

Pradedant atidarymo pamaldomis, kuriose sportininkai aktyviai dalyvavo uniformuoti ir su savo vėliavomis, baigiant Naujų metų sutikimo baliumi, sportininkai, kiek leido sąlygos, dalyvavo visuose parengimuose.

Reikia žinoti, kad sportininkų amžius nėra ribotas ir jų eilėse kaip ir skautų, rasime ir dar bebarzdžiu jaunuoliu, ir jau žilabarzdžiu "jaunuoliu". Ant kaktų jiems neparašyta, kad jie sportininkai, tad kaip juos galima atskirti?

Gal geriau klausti, kiek iš viso Lietuvos dienose matėsi jaunuoliu? Aš esu tikras, kad 90% Canberroje buvusių lietuvių jaunuolių buvo sportininkai. Jų buvo apie trys šimtai. O kiek jaunuolių atvažavo dalyvauti vien tik visuomeninėje, kultūrinėje ir meninėje veikloje? Atsakymo nežinau, bet sportininkų skaičius kalba už save.

Officialiai Lietuvos dienų atidaryme sportininkai dalyvavo su savo vėliavomis, daug uniformuotų ir neuniformuotų buvo publikoje.

Sporto šventės atidarymo metu, kai išsirikiavę sportininkai buvo sveikinami PLB, VLIK'o ir ALB vadovai, vyko choro repeticija, net neleidusi kai kuriems choristams tėvams dalyvauti jų vaikų iškilmingame parade.

Tautinių šokių šventėje daug sportuojančio jaunimo buvo sporto salės viduryje. Likusieji buvo išskirstę didžiulėje 1300 žūrovų minioje. Kaip buvo galima juos suskaičiuoti? Gal reikėtų jiems nešioti lipinuką su užrašu "Aš sportininkas"?

Taip pat ir jaunimo vakare daug sportininkų buvo ne publikoje, bet scenoje ar už jos, laukdami savo eilės, o nedidelės salės žūrovų tarpe buvo daug jaunimo. Kurie iš jų buvo sportininkai, kurie ne?

Svečiai iš Amerikos pastebėjo ir viešai išreiškė pasigérėjimą gražiu ir drausmingu sportininkų elgesiu, pakiliom atidarymo iškilmėm, įdomiom rungtynėm ir... privačiai apgailestavo nerodymą pakankamo dėmesio sportininkams Australijoje, kai kuriems žmonėms juos laikant lyg ir antraeiliais lietuviams.

Ne visi žmonės yra vienodi: vieni mėgsta Čiurlioni, senas lietuvių raudas ir klasikinę muziką, kitiems patinka Cleveland'o okteto išpildomas dainos, sportas, pramogos. Ar dėl to jie nėra geri lietuvių?

Prieš 35 metus sportininkai pradėjo organizuoti lietuvių gyvenimą Australijoje, suruošdami pirmają sporto šventę. Dabar per jų gretas eina jau trečia karta. Jų skaičiai ne mažėja, bet auga. Galbūt, jei vietoj kritikos daugiau vyresnių padėtu sportininkams organizaciniuose reikaluose, nepaliekančio darbo nedidelei grupei veteranų ir pačių sportininkų tėvų, sportuojantis jaunimas ir toliau sugebėtų dar geriau suderinti LIETUVIO ir SPORTININKO sąvokas.

Ant. Laukaitis

MELBOURNE

MIRE J. LYNKIENĖ

Sausio 8 d. po sunkios ligos mirė Julija LYNKIENĖ, ilgus metus dainavusi Dainos samburyje ir aktyviai dalyvavusi Melbourn'o lietuvių gyvenime.

METAI BE LIUDO BARKAUS

Sakoma, kad nėra skaudu mirti paliekant pėdsakus šioje žemėje. Liudas nebuvu eilinis lietuvis. Jis gyvai dalyvavo Melbourn'o lietuviškame tautiniame ir ekonominime gyvenime. Jis buvo vienas pradininkų - steigėjų Lietuvos kooperatinės kredito draugijos "Talka". Prieš jo mirtį "Talka" išaugo į didžiulį, darantį virš šešių milijonų dolerių apyvartą, vienetą.

Gruodžio 22 d. Liudo žmona Janina, padedant K. Prašmutui, pakvietė kun. Pr. Vaseri Liudo mirties metinėse jo atminimui atlaikyti šv. mišias Lietuvos namų koplyčioje. Susirinko daug buvusių Liudo draugų, bendradarbių ir "Talkos" vadovų. Kun. Vaseriui atnašaujant šv. mišias, garbės sargyboje stovėjo Melbourn'o šauliai K. Prašmutas ir Z. Augaitis.

Po pamaldų Liud. o našlė Janina pakvietė visus jų dalyvius vaisėms Lietuvos klubo svetainėje.

K. Prašmutas

PO 40 METU PROPOGANDOS

1984.XII.9 "Kauno Tiesa" rašo:
"... Dabartiniu metu mūsų jauniam vis labiau stengiasi veikti užsienio propaganda, darosi vis sunkiau išvengti į jo tarpo besismelkianti apolitiškumą, amoralumą, akla Vaškarų mados mėgdžiojimą..."

SALE

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS
MINĖJIMAS

Lapkričio 18 d. minėjome mūsų Kariuomenės šventę Sale seniūnijoje. Paskaitą apie mūsų kariuomenės pradžią nepriklausomybės laikais skaitė p. Aldona Vyšniauskienė pajairindama poezija. Kitą programos dalį atliko p.p. Bakaičiai iš Melbourn. Jų atmintis stebėtina. Abu išdeklamavo senovinius, bet labai ilgus eilėraščius, nustebindami visus savo puikia atmintimi.

Kadangi mūsų šventė sutampa ir su Vélinėmis ir kalėdinėmis pamaldomis, šv. Mišių metu buvo prisiminti mūsų seniūnijos mirusieji. Mišiose giedojo iš Melbourn atvkės būrelis choristų. Esame jiems visiems nuoširdžiai dekingi. Jie save apsisunkino ilga kelione, bet mums tai buvo didelis dvasios pakėlimas ir pasididžiavimas australų tarpe. Vienas dvasiškis pasakės, jog mūsų saujelė, o pagiedame gražiau ir balsingiau, negu jų pilna bažnyčia. Norėčiau manyti, kad čia yra nuopelnas Monikos Sodaitienės, kuri tikriausiai dar abieju koju neiškėlė iš šios apylinkės. Kaip visuomet, mūsų kaimynai, Latrobe Valley seniūnija gausingai dalyvavo visuose mūsų parengimuose.

Vėliau seniūnė p. Eskirtienė pravedė rinkliavą paremti "Baltic News" ir ivairių fantų loterija, prie kurios fantais prisidėjo ir Latrobe Valley ponios.

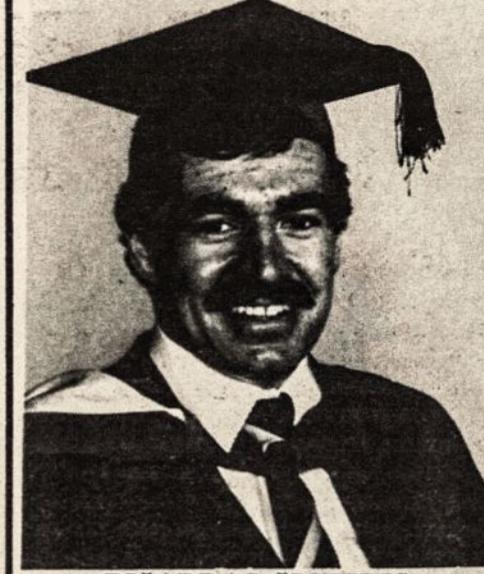
Visiems nuoširdus ačiū!

A. Matukevičienė

Newcastle

S. Butkaus skaityta paskaita Newcastle lietuvių diskusijų klubo susirinkime buvo užvardinta "Sensualumo istorinė perspektyva".

Ričardas Šliteris

RIČARDAS ŠLITERIS

Spalio pabaigoje ivykusiose iškilimėse New South Wales universitete RIČARDUI ŠLITERIUI buvo įteiktos komercijos mokslų baigimo diplomas (B. Com.).

Nuo pat jaunystės Ričardas reikėsi lietuviškoje veikloje ir dalyvavo lietuviškose organizacijose. Jis baigė savaitgalio mokyklą, šoko tautinių šokių grupėje "Sūkurys", pradėjės su vilkiukais iki dabar aktyviai dalyvauja skautų judėjime, dalyvaudamas kiekvienoje vasaros stovykloje.

Mégdamas sportą, Ričardas išjungė į Sydney sporto klubą KOVAS, kurio krepšinio komandoje dalyvavo daugelyje Australijos lietuvių sporto švenčių, o 1983 metais gynė Australijos lietuvių sportininkų spalvas II-joje Pasaulio lietuvių šventėje, Čikagoje.

Šiuo metu Ričardas ne tik žaidžia, bet ir treniruoja "Kovo" jaunius. Jau keli metai, kaip jis yra "Kovo" valdybos narys. Visus savo prisiumetus darbus Ričardas atlieka noriai ir sažiningai. Džiugu, kad yra jaunimo, kuris neraginamas užpildo vyresnių tarpe vis tankiau atsirandančias spragas.

Miško žvėrelis

Svarbus THE SPECIAL BROADCASTING SERVICE pranešimas

Nuo 1986 m sausio 6 d VHF Channel 0 nustos veikės,

BET JŪSŲ MĘGSTAMAS PROGRAMAS IR TOLIAU MATYSITE PER CHANNEL 28 UHF.

JŪS JAS MATYSITE TIK PER CHANNEL 28 UHF.

DABAR JAU LAIKAS PEREITI PRIE UHF. PASITIKRINKITE, AR JŪSŲ APARATAS GALI PRIIMTI UHF SIUNČIAMAS BANGAS.

JEI NE, KREIPKITĖS Į SAVO TV APARATO TAISYTOJĄ.

SYDNEJAUS ŽINIOS

LAISVĖS DIENA —
WORLD FREEDOM DAY

Kai pasibaigus Korėjos karui buvo keičiamasi karo belaisviais, komunistinės Korėjos 22 tūkstančiai karių atsisakė grįžti į komunistinę Korėją ir pasiliuko belaisvių stovyklose Pietų Korėjoje. Tai atsitiko sausio 23 d. ir ta diena buvo pavaudinta WORLD FREEDOM DAY.

Siemet sausio 23 d., trečiadienio rytą jau nuo 8 val. prasidės speciali demonstracija Sydney square, prie miesto Rotušės, (Town Hall). Ten bus paruoštos lento su kabinti plakatams, rodomos filmos, dalinama medžiaga ir spauda, iškeliant komunistinio režimo nusikaltimus priežmoniją.

Lietuviai kviečiami šia proga kelti savo bylą. Moterys tautiniuose rūbuose kviečiamos dalyvauti ir talkininkauti lapeliu dalinime.

6.30 val. vakare iš Martin Plaza prasidės eisena. Kviečiami skaitlinai dalyvauti visų tautybių žmonės su plakatais ir vėliauomis. Bus ir anksčiau insceniuota kalinių grupė. Ši grupė visada atkreipia T.V. dėmesį. Jaunimas ypatingai kviečiamas šioje grupėje dalyvauti apsirengus į kalionio uniformą panašiais drabužiais.

Nepraleiskime progos neišnaudoti šios dienos mūsų tautos laisvės siekimui.

Neužtenka kalbėti užsidarius tarp keturių sienų, kad mūsų tauta yra paverpta sovietinės Rusijos. Drąsiai pasakykime tai visam pasaullui.

Pavergtu Tautų Komiteto vardu
A. Kramilius

Reikia rinkėjų

SKELBIMAS

Reikalingas mašininkas ar mašininkė, gerai mokę lietuvių kalbą, surinkti "Mūsų Pastogės" tekstams.

Suinteresuoti asmenys prašomi kreiptis raštu į Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sajungos komitetą, P.O. Box 550, Bankstown 2200 arba skambinti p. A. Jablonskienei tel. 709 4031.

Lietuviškoj spaudoj

"Argentinos lietuvių balse" rašoma, kad grupė lietuvių Argentinoje daro pastangas atskiverti menininkus iš Lietuvos.

"Negalint pakvesti ansamblį "Lietuva"..." labiausiai (būtų) priimtinės operos solistas, baritonas Eduardas Kaniava. Jis palydėtų pasižymėjusi pianistė Müza Rubackytė. Neseniai solistas Kaniava koncertavo Australijos lietuviams".

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

Funerals of Distinction

17 RAILWAY PDE., FAIRFIELD, N.S.W.

Tel. 724 5408. Veikia 24 valandas per para

Mirus mylimai žmonai

A.A.

JULIJAI LYNKIENEI

did. liame skausme paskendusiam inž. Kęstučiui Lynikui, Tautos Fondo atstovybės pirm. Melbourn'e ir jo šeimai reiškiame gilią užuojautą ir liūdime kartu su jais šiose sunkios valandose

Tautos Fondo Valdyba,

new Yorke

Tautos Fondo atst. Australijoje, Sydney

Lietuvių k. iki H.S.C.

Pranešame, kad Australijos Švietimo ministerijos patvarkymu lietuvių kalba įvesta į abiturėto egzaminus (H.S.C.) lygiateisiai su visais kitais švietimo ministerijos nustatytais privalomais dalykais. Kiekvienas lietuvis jaunuolis-lė gali baigti australišką gimnaziją su lietuvių kalbos pažymiu. Taip pat turi progos giliaus susipažinti su lietuvių tautos kultūra ir istorija.

Priimami taip pat ir suaugusieji. Norintieji studijuoti lietuvių kalbą reigstruojasi vasario 2 d., šeštadienį. Registracija vyks Ashfield Boys' High School, Liverpool Rd., Ashfield, 9–11 val. ryto.

Mokslas prasideda vasario 9 d., šeštadienį, 8.30 val. ryto, ten pat. Informacijai skambinti tel. 332 1471.

Lituanistinių Kursų Vedėja

AUKOS LITUANISTINEI KATEDRAI

A. Jokantas - \$ 100
J.J. Ruzgai - \$ 100

AUKOS VASARIO GIMNAZIIAI

M. Vaškevičienė - \$ 20
A. Jokantas - \$ 50
J.V. Venclavai \$ 50
A. Venclavas - \$ 100
V. Vosylius - \$ 25

Vilnius Records

AŠ ČIA GYVA

Aleksandras Stankevičius Montrealyje, Kanadoje išleido jaunatviško atgarsio plokštelynę AŠ ČIA GYVA. Jis pats ir aranžavo jos instrumentaciją.

Išpildymas Dariaus Polikaičio ir trijų pusbrolių. Plokštelynės kaina US \$ 10, gaunama 2127 rue Gue / Montreal, Quebec, H3H / CANADA

PARDUODAMAS NAMAS — PRIE KAUNO

Argentinos "Laike" iðdėtas sekantis skelbimas:

PARDUODAMAS — MAINOMAS namas Lietuvoje, Kauno apylėkėse, gražiame miestelyje prie Nemuno. Namas mūrinis, gerame stovyje su ūkiu ir priedais - vasarnamis. Kreiptis adresu Vokietijoje.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (TEL. 708-1414)

SEŠTADIENI, SAUSIO 26 d., 7.30 val.
SYDNEJAUS RAMOVĒNAI RENGIA

LINKSMAVAKARI

Programoje Newcastelio "DAINOS MYLĘTOJU" mišrus oktetas vadovaujamas St. Žuko. Turtinga loterija. Linksma nuotaika. Bilieta kaina \$ 4 visiems. Vakaro pelnas skiriamas Lietuvių Klubo palaikymui.

Kvieči me visus, jaunus ir senus, į

HAVAJŲ VAKARĄ

kuris ivyks

Šeštadienį vasario 2 d.

Pradžia 8 v.

Kaina \$ 8

KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ SKANUS IR PIGUS VALGIS
SMORGASBORD — ŠVEDIŠKAS STALAS.
Nuo 5.30 iki 8 VAL. KAINA TIK 3 DOLERIAI.

Malonai kviečiame visus iš arti ir toli, atsilankyt i Sydnejaus ramovėū ruošiamą pošventinį

LINKSMAVAKARI

ir

ESTRADINIŲ DAINŲ KONCERTĄ

Kuris ivyks sausio 26 d., šeštadienį, 7.30 val. vak. Lietuvių Klubo salėje Bankstowne.

Programą išpildo dar niekad Sydnejuje nematytas ir negirdėtas Newcastelio "Dainos Mylētojų" mišrus oktetas vadovaujamas St. Žuko. Repertuarė yra pačios naujausios ir skambiausios lietuviškos estradinės dainos.

Atsilankę, tikrai nesigailėsite.

Po koncerto ivyks šokai ir turtinga loterija. Gera muzika. Vakaro pelnas skiriamas Lietuvių Klubo palaikymui.

Bilieta kaina visiems \$ 4.

Laukiame ir jaunimo ir senimo.

Sydney "RAMOVĖS" Skyriaus Valdyba

Kadangi 1985 m. šv. Velykos išpuola pčioje pradžioje balandžio, (Didysis Penktadienis yra balandžio 5-tą d.), tai SLMSG D-ja savo tradicinių Užgavenių Balių ruošia irgi anksti.

VISUS KVIEČIAME, IŠ ARTI IR TOLI, Į MOTERŲ DRAUGLIJOS

UŽGAVĒNIŲ VAKARA!

vasario 9-tą d., šeštadienį, 7 val. vak. Lietuvių Namuose Bankstowne.

Bus programa, skanūns pyragai ir loterija.

Įėjimas \$ 5 asmeniui.

Bilietai bus gaunami Lietuvių Namuose. Norint užsisakyti stalą, prašome kreiptis pas p. M. Bukevičienę, tel. 708 1414, ar pas p. D. Bižienę, tel. 587 9837.

Metgalio švenčių proga linkiu visiems būti laimingais, o lietuviškų fondų nariams ir turtingiems tautiečiams linkiu, kad dar daugiau aukotų lietuviškiems fondams, kaip Lietuvių fondui, Tautos fondui, Bendram Amerikos lietuvių fondui ir Australijos lietuvių fondui.

Jonas Normantasis

Lietuvių Fondo Igali. Australijoje

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published
by the Lithuanian Community
Publishing Society Ltd.
P.O. Box 550
Bankstown, N.S.W., 2200

Redaktorius: J. Mašanauskas
P.O. Box 550 Bankstown 2200

Administracijos adresas:

P.O. Box 550 Bankstown 2200

Administracijos tel. 709 4846

Prenumerata:

Australijoje metams \$ 25

Užsienyje papr. paštu \$ 30

Oro paštu į N. Zelandiją \$ 40

Oro paštu kitur \$ 55

Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Nenaudoti rankraščiai negražinami ir nesaugomi. Norintieji nepanaudotus rankraščius atgauti, siūsdami turi pridėti sau užadresuotą voką su pašto ženklu. Už skelbimą turinį redakcija neat-sako.